

वित्तीय ठळक वैशिष्ट्ये आणि अर्थसंकल्प अंदाज

ए) वित्तीय वर्ष 2016-17 करिता संक्षिप्त प्रत्यक्ष उत्पन्न आणि खर्च खालीलप्रमाणे

(रु.कोटींत)

	विद्युत पुरवठा	बस विभाग	* संपूर्ण उपक्रम
उत्पन्न	4530.08	1295.54	5825.62
खर्च	3297.52	2285.64	5583.16
(+) शिल्लक / तूट (-)	1232.56	-990.10	242.46

* सर्वसाधारण प्रशासनाचे उत्पन्न व खर्चाच्या हिश्यासह.

बी) वित्तीय वर्ष 2017-18 करिता उत्पन्न व खर्चाचे संक्षिप्त सुधारित अंदाज खालीलप्रमाणे आहेत.

(रु.कोटींत)

	विद्युत पुरवठा	बस विभाग	* संपूर्ण उपक्रम
उत्पन्न	3783.79	1901.15	5684.94
खर्च	3335.07	2349.86	5684.93
(+) शिल्लक / तूट (-)	448.72	-448.71	0.01

* सर्वसाधारण प्रशासनाचे उत्पन्न व खर्चाच्या हिश्यासह.

सी) वित्तीय वर्ष 2018-19 करिता उत्पन्न व खर्चाचे संक्षिप्त अंदाज खालीलप्रमाणे दर्शविण्यात आले आहेत.

(रु.कोटींत)

	विद्युत पुरवठा	बस विभाग	*संपूर्ण उपक्रम
उत्पन्न	3795.61	1745.27	5540.88
खर्च	3530.73	2010.13	5540.86
(+) शिल्लक / तूट (-)	264.88	-264.86	0.02

* सर्वसाधारण प्रशासनाचे उत्पन्न व खर्चाच्या हिश्यासह.

@ अर्थसंकल्प 'क' 2018-19 बृसठ क्र. 232 दिनांक 15.11.2018 आणि म.ठ. क्र. 1276 दिनांक 14.12.2018 नुसार मंजूर करण्यात आला.

2018-19 (अर्थसंकल्प) ची ठळक वैशिष्ट्ये

ए - विद्युत पुरवठा

33 केव्ही नवीन संग्राही उपकेंद्र -

2018-19 या वर्षामध्ये (i) एमजीएम संग्राही उपकेंद्र आणि (ii) निर्मल पार्क संग्राही उपकेंद्र येथे प्रत्येकी 16 एमव्हीए उर्जा रोहित्रांसह नवीन 33 / 11 केव्ही संग्राही उपकेंद्रे कार्यान्वित करण्याचे आणि एलफिस्टन मिल संग्राही उपकेंद्र येथे 16 एमव्हीए एवढ्या क्षमतेचे अतिरिक्त रोहित्र सुरु करण्याचे प्रस्तावित करण्यात येत आहे. त्यामुळे संच मांडणीची क्षमता 48 एमव्हीए एवढी वाढेल.

33 केव्ही क्षमतेचे रुपांतर :-

2018-19 या वर्षामध्ये 33 केव्ही क्षमतेमध्ये रुपांतर करण्याच्या कार्यक्रमा अंतर्गत वरळी, कसारा, महालक्ष्मी, माझगाव डॉक आणि शिवडी संग्राही उपकेंद्र (प्रत्येकी 1 नग) येथील 10 एमव्हीए, 22 / 11 केव्ही उर्जा रोहित्रांचे एकूण 5 नग 16 एमव्हीए, 33 / 11 केव्ही उर्जा रोहित्रांनी बदलण्याचे प्रस्तावित करण्यात येत आहे. यामुळे क्षमते मध्ये 30 एमव्हीए एवढी वाढ होईल. तसेच सिस्टिम विश्वासाहतामध्ये सुधारणा होऊन सिस्टिम वितरण हानीमध्ये कपात होण्याकरिता मदत होईल.

विद्यमान संग्राही उपकेंद्रात 33 / 22 केव्ही सर्किट ब्रेकर्स, व्हॅक्यूम सर्किट ब्रेकर्सने (एसएफ 6) बदलणे :-

2018-19 या वर्षामध्ये प्रामुख्याने माझगाव डॉक, ग्रॅण्टरोड (प्रत्येकी 1 नग) आणि माहिम कॉजवे, वरळी डेअरी, मुंबादेवी (प्रत्येकी 2 नग) येथील 5 संग्राही उपकेंद्रांच्या ठिकाणी अद्ययावत एसएफ 6 / व्हॅक्यूम सर्किट ब्रेकर्सने (व्हीसीबी) विद्यमान कालबाह्य सर्किट ब्रेकर्स बदलण्याचे प्रस्तावित करण्यात येत आहे.

स्काडा पध्दत :-

2018-19 या वर्षामध्ये, मध्यवर्ती दक्षिण प्रभाग येथील विद्यमान आयडडी आधारित स्काडा सिस्टिम दक्षिण प्रभाग आणि खेतवाडी 110 केंद्रांच्या 33 केव्ही संग्राही उपकेंद्राचे 14 नगन्युमेरिकल रिले आधारित स्काडा पध्दतीने बदलण्याचे प्रस्तावित करण्यात येत आहे. तसेच, डॉ. बाबासाहेब आंबेडकर 110 केव्ही संग्राही उपकेंद्र येथील विद्यमान सिमेन्स बनावटीची स्थानिक स्काडा पध्दत न्युमेरिकल रिले आधारित स्काडा पध्दतीने बदलण्याचे प्रस्तावित करण्यात येत आहे. तसेच 2 बस सेक्शन करिता विद्यमान सिमेन्स बेलेव्हल रिलेज ऑपरेटिंग आयडसी-103 प्रोटोकॉल एकत्रित करण्याचे आणि सर्व स्नायडर बनावटीचे न्युमेरिकल आधारित प्रस्तावित बस सेक्शन क्र. 3 एकत्रित करण्याचे प्रस्तावित करण्यात येत आहे.

वितरण स्वयंचलन आणि फिडर संनियंत्रणा करिता स्वयंचलित वीजमापन वाचक (एएमआर) :-

2017-18 आणि 2018-19 या वर्षा मध्ये विद्यमान वितरण स्वयंचलित वीजमापक वाचन (AMR) पध्दत अद्ययावत तंत्रज्ञान असलेल्या नवीन वितरण स्वयंचलित वीजमापक वाचन (AMR) पध्दतीने बदलण्याचे प्रस्तावित करण्यात येत आहे. नवीन विद्यमान पध्दत, संग्राही उपकेंद्र आणि वितरण उपकेंद्र येथील वीज मापकांच्या वीजवापर वाचनाकरिता खुल्या स्रोतावर आधारित असेल आणि पुढील विस्ताराकरिता सुयोग्य असेल. यामध्ये इएफपीआय, डीएसिस्टिम, स्काडा, स्मार्टमिटरिंग, इत्यादी सारखी अतिरिक्त वैशिष्ट्ये समाविष्ट असतील. यामुळे विद्यमान इआरपी एकत्रित करण्यात येतील.

भूसंपर्क इलेक्ट्रोड :-

विद्यमान भूसंपर्क पध्दत नुतनीकरण करण्याकरिता आणि नवीन विद्युत वितरण उपकेंद्र कार्यान्वित करण्याकरिता 706 विद्युत वितरण उपकेंद्राच्या ठिकाणी टप्याटप्याने भूसंपर्क इलेक्ट्रोडचे 1452 नग कार्यान्वित करण्याचे आणि चाचणी करण्याचे प्रस्तावित करण्यात येत आहे. म्हणजे 2017-18 आणि 2018-19 या वित्तीय वर्षामध्ये 353 विद्युत संग्राही उपकेंद्राकरिता इलेक्ट्रोडचे 726 नग कार्यान्वित करण्याचे प्रस्तावित करण्यात येत आहे.

दुरस्थ: वीजमापक वाचन (आर एम आर) प्रकल्प :-

दुरस्थ: वीजमापक वाचन (आर एम आर) प्रकल्प दुरस्थ: जागी असलेल्या सर्व्हरवर वीजमापक वाचन मिळण्याकरीता आर एम आर प्रकल्प कार्यान्वित करण्याचे प्रस्तावित आहे. यामुळे उपक्रमाच्या सर्व विद्युत ग्राहकांना वेळेवर व अचूक वीज बिल देणे शक्य होईल. ह्या प्रकल्पामध्ये वीजमापके आर एफ प्रकारच्या वीजमापकाने बदलणे, संधारणा व वीजमापके असलेल्या ठिकाणी डी.सी.यु. (डाटा कॉन्सन्ट्रेंटर युनिट) बसविणे, वीजमापकाची माहिती दुरस्थ: जागी असलेल्या सर्व्हरवर पाठविणे आणि वीजवापराची माहिती आणि वीजदेयक सॉफ्टवेअरव्दारे महिन्याचे वीजदेयक बनविणे याचा समावेश आहे.

बी – बस विभाग

कमिन्स इंजिनवर पुढील क्रॅक सिल आणि रिअर क्रॅक सिल लिकेज / गळती:-

कमिन्स इंजिनवरील क्रॅक शाफ्टचे पुढील व मागील सिल झिजण्याचे प्रमाण जास्त होते त्यामुळे लिकेज होत असे. कमिन्स इंजिनवर क्रॅक शाफ्टची पुढील आणि मागील सिल बसण्याच्या जागेवर पावडर कोटींग केले, जेणेकरून क्रॅक शाफ्ट सिल सीट पुर्ववत केली.वरील पध्दतीने आपण आजपर्यंत 29 क्रॅक शाफ्ट परत वापरले. अन्यथा हे सर्व क्रॅक शाफ्ट आपणास मोडीत काढावे लागले असते.नवीन क्रॅक शाफ्टची साधारणतः किंमत रु. 28,500/- आहे. त्यामुळे उपक्रमाची रु. 8,26,500/- एवढी बचत झाली.

कमिन्स इंजिनमधील धुराची समस्या :-

सी.एन.जी. इंजिनच्या ओव्हर हिटिंगमुळे सिलेंडर हेडस आणि ब्लॉक यांच्या पृष्ठभागाच्या फ्लॅटनेसमध्ये बिघाड निर्माण होऊन इंजिन स्मोकी व वाॅटर बॉयलिंग दोष वाढले. त्यावर इंजिन विभागाने इंजिनाचे सिलेंडर ब्लॉक व हेड हे मशीन शॉपमध्ये रिसरफेसिंग करून ओव्हर साईज गास्केटचा वापर करण्यात आला. 206 इंजिन सिलेंडर ब्लॉक्स हे सरफेस फ्लॅटनेसच्या मदतीने वापरण्यात आले हे ब्लॉक्स मोडीत न काढल्यामुळे एका नवीन कमिन्स इंजिनच्या ब्लॉकची किंमत रु. 56,000/- एवढी आहे म्हणून अंदाजे रु. 1.15 कोटींची उपक्रमाच्या खर्चात बचत झाली.

ब्रेक युनिटमध्ये सुधारणा :-

ब्रेक युनिट सिस्टीममधील जेएनएनयुआरएम एकमजली बसेसवरील ब्रेक व्हाॅल्व्ह, रिले व्हाॅल्व्ह मध्ये अकाली लिकेज येत होते. सदर युनिटच्या तपासणी अंती असे आढळले की, गंजाच्या कणामुळे युनिट बिघाड झाला होता. म्हणून त्याकरिता खास एअर प्रेशर टँक स्वच्छतेचा कार्यक्रम बनवून 786 बसगाड्यांचे एअर प्रेशर टँक स्वच्छ करून घेतले.

टाटा बसेसवर हायड्रॉलिक क्लच पध्दतीऐवजी मेकॅनिकल क्लच पध्दती बसविणे :-

टाटा बसमधील क्लच असेम्ब्ली वारंवार नादुरुस्त होत असल्यामुळे टाटा बसेसमधील सध्या अस्तित्वात असलेली हायड्रॉलिक क्लच पध्दती बदलण्यात आली असून त्याजागी सुधारित मेकॅनिकल क्लच पध्दती बसविण्यात आली. सन 2016-17 या वर्षात टाटा सीएनजीच्या 505 बसेसवर मेकॅनिकल क्लच ऑपरेटिंग पध्दती बसविण्यात आली.

नवीन बसेस :-

टाटा सीआरडीआयच्या आधुनिक वैशिष्ट्य असलेल्या 185 नवीन बसेस प्रवर्तनात आणल्या. या बसेसमध्ये स्वयंचलित ट्रान्समिशन असल्यामुळे चालकाचे श्रम कमी झाले. ईटीआयएम चार्जिंग मशीन बसविण्यात आले. याशिवाय बस चालकाच्या केबीनमधील हवा खेळती रहाण्यासाठी एक ब्लोअर, प्रवाश्यांच्या सोईसाठी स्मार्ट फोन / मोबाईल चार्जिंग युनिट व हवा खेळती रहाण्यासाठी उभ्या आकाराच्या मोठ्या खिडक्या व ब्लोअर, तसेच स्वयंचलित दरवाजे बसविण्यात आले आहेत. त्याचप्रमाणे सुरक्षिततेसाठी आपत्कालिन दरवाजे देखिल बसविण्यात आले आहे.

वेट-लीजवरील बस गाड्या :-

2017-18 वर्षा दरम्यान एकूण 202 बसगाड्या मोडीत काढल्या जाणार आहेत. त्याच प्रकारे अन्य 273 बसगाड्या 2018-19 या वर्षामध्ये मोडीत निघणार आहेत. निधीच्या अभावामुळे उपक्रम या बसगाड्यांच्या जागी नवीन बसगाड्या खरेदी करण्याच्या स्थितीमध्ये नाही. अशा परिस्थितीत सेवेचा दर्जा राखण्याकरिता, नवीन बसगाड्यांचा वेट-लीज तत्वावर घेऊन सेवेत रुजू करण्यात येईल.

वंगणाच्या वापरात वाढ :-

गीयर बॉक्सचे तेल 'इपी 80 डब्ल्यू 90' व डिफरन्शियल तेल 'इपी 85 डब्ल्यू 140' बदली करण्याचा कालावधी 45000 कि.मी.ते 50000 कि.मी., पॉवर स्टेअरिंग तेल. 'ट्रान्सफ्ल्युड अे' बदली करण्याचा कालावधी 75000 कि.मी. ते 80000 कि.मी.व चासीस ग्रीसिंग करण्याचा कालावधी 7500 कि.मी.ते 10000 कि.मी.करण्यात आला. त्यामुळे अंदाजे 5% ते 10% बचत अपेक्षित आहे.

स्वतंत्र बसमार्गिका :-

नजिकच्या भविष्यकाळात उपक्रमाच्या बसगाड्यांकरिता 'स्वतंत्र बसमार्गिका' उपलब्ध होण्याकरिता मुंबईमहानगर प्रदेश विकास प्राधिकरणासमवेत कार्यवाही सुरु आहे. मुंबईतील पुढील 5 रस्त्यांवर मुंबई महानगर प्रदेश विकास प्राधिकरणाने 'स्वतंत्र बसमार्गिका' कार्यान्वित करण्याच्या अनुषंगाने पाहणी केलेली आहे.

बसमार्गाचे सुसूत्रिकरण :-

बस प्रवर्तनाच्या खर्चात बचत करण्याकरिता विद्यमान बस प्रवर्तनाचा आढावा घेऊन बसमार्गाचे सुसूत्रिकरण करण्यात येईल. बसमार्गामधील हे बदल टप्पाटप्प्याने करण्यात येतील.
